

CV Ligatures :

ఢ ఢా ఢి ఢీ ఢు ఢూ ఢృ ఢౌ ఢృ ఢె ఢే ఢై ఢో ఢో ఢౌ ఢం ఢః

Kerning Check with C2 :

မှန်ကန် မှန်ကန်

Halanth :

<<ISSUE : Halanth breaking after vottu. Similar issue in Kannada>>

ኗ ኗ ኗ

Vattu Anchors :

<<Issue : Anchors for spacing (tall) c2 marks not working on Firefox, Safari and Chrome. Ex:

క గ కైక్రవ్ క్రవ్ , య యా , ఖ ఖా ఖ్య

Pre-composed vertically stacking vattu

క య   sub t1NGAc2 t1GAc2 by t1NGGAc2

$$\text{sub } t\text{I}J\text{Ac}_2 \text{ } t\text{I}N\text{YAc}_2 \text{ by } t\text{I}JN\text{YAc}_2$$

క య sub t1TTAc2 t1RAc2 by t1TTRAc2

క య sub t1TTAc2 t1LAc2 by t1TTLAc2

క య   sub t1TAc2 t1RAc2 by t1TRAc2

sub tlKAc2 tlSSAc2 by tlKSSAc2

sub t1SSAc2 t1MAc2 by t1SSMAc2

tlSSMAc2.01 {appears after '@KA tlSSA' tlMAc2' by tlSSMAc2.01', Eg., Lakshmi}

sub t1SSAc2 t1NNAc2 by t1SSNNAc2

sub t1SSAc2 t1TTHAc2 by t1SSTTHAc2

sub @NARROW_LETTERS t!TAc2' t!YAc2' by t!TYAc2

Lig c2 + following marks

Vetically stcking vattu

@Place Allenghtmark after TA/TTA, before RA <ISSUE : Include >>

@NARROW_LETTERS + tlAllengthmark.01

@MEDIUM_LETTERS + tlTAllengthmark

@WIDE_LETTERS + tlTaillengthmark.03

@C2_LIGATURE + tlRAllengthmarkc2.01 <<ISSUE :AI length mark below the vottu not placing? >>

Vattu Ligature TA + AI

ప

sub @NARROW_E @C2_TA' @Allengthmark' by t!TAllengthmarkc2.01;

ప

sub @MEDIUM_E @C2_TA' @Allengthmark' by t!TAllengthmarkc2.02;

ప

sub @WIDE_E @C2_TA' @Allengthmark' by t!TAllengthmarkc2.03;

Vattu Ligature RA + AI

ర

@NARROW_LETTERS + t!RAllengthmarkc2.01

ర

@MEDIUM_LETTERS + t!RAllengthmarkc2.02

ర

@WIDE_LETTERS + t!RAllengthmarkc2.03

Right spacing vattu

క క్క య్ య్ ద్ ద్ క్క

c2 + c2.following

క్క

Place second t!TAc2 as second level vattu

క్

... + t!TAc2.following

క్క్ య్

... + t!RAc2.following

క్క్ క్

sub @C2 t!TAc2' t!RAc2' by t!TRAc2.following

క్రమీక్రమీక్రమీక్రమీ : య

vattu + TA vattu

[illegible]

vattu + RA vattu

၄၇ ၄၈ ၄၉ ၅၀ ၅၁ ၅၂ ၅၃ ၅၄ ၅၅ ၅၆ ၅၇ ၅၈ ၅၉ ၆၀ ၆၁ ၆၂ ၆၃ ၆၄ ၆၅ ၆၆ ၆၇ ၆၈ ၆၉ ၇၀ ၇၁ ၇၂ ၇၃ ၇၄ ၇၅ ၇၆ ၇၇ ၇၈ ၇၉ ၈၀ ၈၁ ၈၂ ၈၃ ၈၄ ၈၅ ၈၆ ၈၇ ၈၈ ၈၉ ၉၀ ၉၁ ၉၂ ၉၃ ၉၄ ၉၅ ၉၆ ၉၇ ၉၈ ၉၉ ၁၀၀

vattu + TRA vattu

(၅၈၃) (၅၈၄) (၅၈၅) (၅၈၆) (၅၈၇) (၅၈၈) (၅၈၉) (၅၉၀) (၅၉၁) (၅၉၂) (၅၉၃) (၅၉၄) (၅၉၅) (၅၉၆) (၅၉၇) (၅၉၈) (၅၉၉) (၆၀၀)

VOWELS

అ = A, ఆ = AA, ఇ = I, ఈ = II, ఉ = U, ఊ = UU, ఋ = VOCALIC R, ౠ = VOCALIC RR, ఎ = LU (VOCALIC L), [NOT INCLUDED : LUU (VOCALIC LL)]

ఎ = E, ఏ = EE, ఐ = AI, ఒ = O, ఓ = OO, ఔ = AU, ం = ANUSWARA, ః = VISARGA, ఁ = ARDHANUSWARA/ARASONNA

ఱ = RRA/BANDI RA [ONLY FULL & HALANTH FORMS], ఱ = LLLA [ONLY FULL & HALANTH FORMS]

CONSONANTS

క = KA, ఖ = KHA, గ = GA, ఘ = GHA, ఙ = NGA

చ = CA, ఛ = CHA, జ = JA, ఝ = JHA, ఞ = NYA [NOT INCLUDED : చే, జే]

ట = TTA, ఠ = TTHA, డ = DDA, ఢ = DDHA, న = NNA

త = TA, థ = THA, ద = DA, ధ = DHA, న = NA

ప = PA, ఫ = PHA, బ = BA, భ = BHA, మ = MA

SEMI-VOWELS

య = YA, ర = RA, ల = LA, వ = VA, శ = SHA, ష = SSA, స = SA, హ = HA, ళ = LLA, క్ష = KSHA

DIGITS + FRACTIONS

౧ = 1, ౨ = 2, ౩ = 3, ౪ = 4, ౫ = 5, ౬ = 6, ౭ = 7, ౮ = 8, ౯ = 9, ౦ = 0

[NOT INCLUDED : 0/14 = ౧౪, 1/4 = ౧౪, 2/4 = ౪౪, 3/4 = ౪౪, 0/16 = ౦౪, 1/16 = ౧౪, 2/16 = ౨౪, 3/16 = ౩౪]

OTHER

౨ = LATELUGU SIGN AVAGRAHA

[NOT INCLUDED : ి = REPH, NAKARAPOLLU, TELUGU SIGN CANDRABINDU (Chandra form), ి̣ TELUGU SIGN COMBINING CANDRABINDU ABOVE, RRRR , NNNAA]

<< BASE CHARACTERS 18PT >>

AKAYA

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

NTR

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

NOTO TELUGU

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

LOHIT

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ౡ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః						
క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	
బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ల	ఱ	ఱ								

<< SIMILAR CHARACTERS >>

KEY GLYPHS :   ఱ హ డో ఘ ఇ స థ జ   +   క ఝ
ఱ హ డో ఘ ఇ స థ జ   +   క ఝ

LOOPS :   ల ధ డ ట (ఱ) ళ , ఖ , డ డో డ డ , ఏ ఐ ప ఫ మ వ (హ) ష , ఱ హ ఝ ఱ ఱ ఱ ఱ ,
ల అ ఆ ట (ఱ) ళ , ఖ , డ డో డ డ , ఏ ఐ ప ఫ మ వ (హ) ష , ఱ హ ఝ ఱ ఱ ఱ ఱ ,

ఱ ఱ , ఱ , ఱ , ఱ , ఱ , ఱ
ఱ ఱ , ఱ , ఱ , ఱ , ఱ , ఱ

CIRCLE :   ఱ ఱ ఱ ఱ ఱ ఱ
ఱ ఱ ఱ ఱ ఱ ఱ

BOTTOM STRUC. :   చ ఛ (ఱ) ట (థ) ద థ డ (డో) డ డ , ఒ ట ఱ ఝ ఝ ఝ ఝ (జ) బ భ ,
చ ఛ (ఱ) ట (థ) ద థ డ (డో) డ డ , ఒ ట ఱ ఝ ఝ ఝ ఝ (జ) బ భ ,

ఎ ఏ ఐ ప (ఫ) మ వ హ ష
ఎ ఏ ఐ ప (ఫ) మ వ హ ష

TOP STRUC. :   (ఱ) ఱ ఐ ఱ ఱ
(ఱ) ఱ ఐ ఱ ఱ

BOTTOM LINE :   ఖ ఘ ఛ ఝ డ థ ధ ఫ భ
ఖ ఘ ఛ ఝ డ థ ధ ఫ భ

STRUCTURE: స (స) , శ ళ , ఝ ఝ బ భ , ఱ ఱ ఱ
న (న) , శ ళ , ఝ ఝ బ భ , ఱ ఱ ఱ

END UP STROKE :   (ఱ) ఝ ఝ ఱ మ ఖ ఘ బ ల
(ఱ) ఝ ఝ ఱ మ ఖ ఘ బ ల

DISCONNECTED TOP :   స హ ప ఘ ఘ
                                  స హ ప ఘ ఘ

DENSE CHARACTERS :   డౌ త ట ణ ఖ న శ ధ ళ
                                  డౌ త ట ణ ఖ న శ ధ ళ

<< WIDTHS >>

WIDESTE BASE GLYPHS :   హూ , ఝూ (ఝూ ఝూ)
NARROWEST CHARACTER :   క
NARROW CHARACTERS   :   గ ర ల న

<< BELOW-BASE FORMS >>

TALL :   ్ = V.R, ్ = V.RR | ్ = KA, ్ = CA, ్ = CHA, ్ = NA, ్ = PA, ్ = PHA, ్ = BA, ్ = BHA, ్ = MA, ్ = YA,
              ఁ = VA, ్ = SHA, ్ = SA, ్ = LLA

ALTERNATE FORMS :   ్ = LONG MA

WIDE :   ్ = AI | ్ = GHA, ్ = JHA, ్ = TA, ్ = RA, ్ / ్ = SSA, ్ = HA

COMPOUND FORMS :   ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్ ్

+ + + :   ్ = PUSHPIKA

NOT INCLUDED : PRE-BASE RA, ్ = RA-SPACING, ్ = RIGHT SPACING LENGHT MARK, ్ = KA (COMBINES ONLY WITH KA FORMS), ్ = V.LL

<< VOWEL SIGNS >>

క = KA, కా = KAA, కి = KI, కీ = KII, కు = KU, కూ = KUU, కె = KE, కే = KEE, కై = KAI, కొ = KO,

కో = KOO, కౌ = KAU, కం = K+ANUSWARA, కఁ = KA+ARDHAVISARGA, కః = K+VISARGA, కృ = K+VOCALIC R, కృ = K+VOCALIC RR

<<CONSONANT + VOWEL LIGATURES>>

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	అ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః
క	కా	కి	కీ	కు కు	కూ కూ	కృ	కౄ	క్త	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ	కం	కః
ఖ	ఖా	ఖి	ఖీ	ఖు	ఖూ	ఖృ	ఖౄ	ఖ్త	ఖె	ఖే	ఖై	ఖొ	ఖో	ఖౌ	ఖం	ఖః
గ	గా	గి	గీ	గు	గూ	గృ	గౄ	గ్త	గె	గే	గై	గొ	గో	గౌ	గం	గః
ఘ	ఘా	ఘి	ఘీ	ఘు	ఘూ	ఘృ	ఘౄ	ఘ్త	ఘె	ఘే	ఘై	ఘొ	ఘో	ఘౌ	ఘం	ఘః
ఙ	ఙా	ఙి	ఙీ	ఙు ఙు	ఙూ ఙూ	ఙృ	ఙౄ	ఙ్త	ఙె	ఙే	ఙై	ఙొ	ఙో	ఙౌ	ఙం	ఙః
చ	చా	చి	చీ	చు	చూ	చృ	చౄ	చ్త	చె	చే	చై	చొ	చో	చౌ	చం	చః
ఛ	ఛా	ఛి	ఛీ	ఛు	ఛూ	ఛృ	ఛౄ	ఛ్త	ఛె	ఛే	ఛై	ఛొ	ఛో	ఛౌ	ఛం	ఛః
జ	జా	జి	జీ	జు	జూ	జృ	జౄ	జ్త	జె	జే	జై	జొ	జో	జౌ	జం	జః
ఝ	ఝా	ఝి	ఝీ	ఝు	ఝూ	ఝృ	ఝౄ	ఝ్త	ఝె	ఝే	ఝై	ఝొ	ఝో	ఝౌ	ఝం	ఝః
ట	టా	టి	టీ	టు	టూ	టృ	టౄ	ట్త	టె	టే	టై	టొ	టో	టౌ	టం	టః

ర	రా	రి	రీ	రు	రూ	ర్ప	ర్పా	ర్ప	రె	రే	రై	రొ	రో	రౌ	రం	రః	ర్
డ	డా	డి	డీ	డు	డూ	డ్ర	డ్రా	డ్ర	డె	డే	డై	డొ	డో	డౌ	డం	డః	డ్
ఢ	ఢా	ఢి	ఢీ	ఢు	ఢూ	ఢ్ర	ఢ్రా	ఢ్ర	ఢె	ఢే	ఢై	ఢొ	ఢో	ఢౌ	ఢం	ఢః	ఢ్
ణ	ణా	ణి	ణీ	ణు	ణూ	ణ్ర	ణ్రా	ణ్ర	ణె	ణే	ణై	ణొ	ణో	ణౌ	ణం	ణః	ణ్/ణ
త	తా	తి	తీ	తు	తూ	త్ప	త్పా	త్ప	తె	తే	తై	తొ	తో	తౌ	తం	తః	త్
థ	థా	థి	థీ	థు	థూ	థ్ర	థ్రా	థ్ర	థె	థే	థై	థొ	థో	థౌ	థం	థః	థ్
ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	ద్ప	ద్పా	ద్ప	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం	దః	ద్
ధ	ధా	ధి	ధీ	ధు	ధూ	ధ్ర	ధ్రా	ధ్ర	ధె	ధే	ధై	ధొ	ధో	ధౌ	ధం	ధః	ధ్
న	నా	ని	నీ	ను	నూ	న్ప	న్పా	న్ప	నె	నే	నై	నొ	నో	నౌ	నం	నః	న్
ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	ప్ప	ప్పా	ప్ప	పె	పే	పై	పొ	పో	పౌ	పం	పః	ప్
ఫ	ఫా	ఫి	ఫీ	పు	ఫూ	ఫ్ర	ఫ్రా	ఫ్ర	ఫె	ఫే	ఫై	ఫొ	ఫో	ఫౌ	ఫం	ఫః	ఫ్
బ	బా	బి	బీ	బు	బూ	బ్ర	బ్రా	బ్ర	బె	బే	బై	బొ	బో	బౌ	బం	బః	బ్
భ	భా	భి	భీ	భు	భూ	భ్ర	భ్రా	భ్ర	భె	భే	భై	భొ	భో	భౌ	భం	భః	భ్

మ మా మి మీ ము మూ మ్మ మ్మో మ్మమ్మ మె మే మై మొ మో మౌ మం మః మ్
 య యా యి యీ యు యూ య్మ య్మో య్మమ్మ యె యే యై యొ యో యౌ యం యః య్
 ర రా రి రీ రు రూ ర్మ ర్మో ర్మమ్మ రె రే రై రొ రో రౌ రం రః ర్
 ల లా లి లీ లు లూ ల్మ ల్మో ల్మమ్మ లె లే లై లొ లో లౌ లం లః ల్
 వ వా వి వీ వు వూ వ్మ వ్మో వ్మమ్మ వె వే వై వొ వో వౌ వం వః వ్
 న నా ని నీ ను నూ న్మ న్మో న్మమ్మ నె నే నై నొ నో నౌ నం నః న్
 ప పా పి పీ పు పూ ప్మ ప్మో ప్మమ్మ పే పే పై పొ పో పౌ పం పః ప్
 స సా సి సీ సు సూ స్మ స్మో స్మమ్మ సె సే సై సొ సో సౌ సం సః స్
 హ హా హి హీ హు హూ హ్మ హ్మో హ్మమ్మ హె హే హై హొ హో హౌ హం హః హ్
 ళ ళా ళి ళీ ళు ళూ ళ్మ ళ్మో ళ్మమ్మ ళె ళే ళై ళొ ళో ళౌ ళం ళః ళ్

(SOURCE : [HTTPS://GITHUB.COM/APPAJID/TELUGU-TEST-KIT](https://github.com/APPAJID/TELUGU-TEST-KIT))

Akaya Telugu_1 Jan 2016

చ చా చి చీ చు చూ చ చా చా
 చ చా చి చీ చు చూ చ చా చా
 జ జా జి జీ జు జూ జ జా జా
 ఝ ఝా ఝి ఝీ ఝు ఝూ ఝ ఝా ఝా
 ఞ ఞా ఞి ఞీ ఞు ఞూ ఞ ఞా ఞా
 ట టా టి టీ టు టూ ట టా టా
 ఠ ఠా ఠి ఠీ ఠు ఠూ ఠ ఠా ఠా
 డ డా డి డీ డు డూ డ డా డా
 ఢ ఢా ఢి ఢీ ఢు ఢూ ఢ ఢా ఢా
 త తా తి తీ తు తూ త తా తా
 థ థా థి థీ థు థూ థ థా థా
 ద దా ది దీ దు దూ ద దా దా
 ధ ధా ధి ధీ ధు ధూ ధ ధా ధా
 న నా ని నీ ను నూ న నా నా
 ప పా పి పీ పు పూ ప పా పా
 ఫ ఫా ఫి ఫీ ఫు ఫూ ఫ ఫా ఫా
 బ బా బి బీ బు బూ బ బా బా
 భ భా భి భీ భు భూ భ భా భా
 మ మా మి మీ ము మూ మ మే మే
 య యా యి యీ యు యూ య యే యే
 ర రా రి రీ రు రూ ర రే రే

Akaya Telugu_1 Jan 2016

ఒక హల్లుకు - రెండు ఒత్తులు చేరే అక్షరాలు

ఈర్ష్య (ర + ష + య = ష్య)

స్వాతంత్ర్యము (త + ర + య = త్ర్య)

ఉచ్చాస్య (ఛ + చ + వ = చ్చాస్య)

రాష్ట్రము (ష + ట + ర = ష్ట్ర)

వస్త్రము (స + త + ర = స్త్ర)

ధృతరాష్ట్రుడు (షు + ట + ర = ష్ట్ర)

స్త్రీ (స్రీ + తి + రి = స్త్రీ)

ఇన్స్పెక్టర్ (నె + స + ప = న్స్పె)

వైశిష్ట్యము (ష + ట + య = ష్ట్య)

సామర్థ్యము (ర + థ + య = ర్థ్య)

దారిద్ర్యము (ద + ర + య = ద్ర్య)

ఉత్పేక్ష (తే + ప + ర = త్పే)

రాష్ట్రపతి (ష + ట + ర = ష్ట్ర ష్ట్ర)

కక్ష్య (క్ష + య = క్ష్య)

అర్ఘ్యము (ర + ఘ + య = ర్ఘ్య)

జ్యోత్స్న (తు + స + స = త్స్న)

SSA షు + U ం + TTA ట + RA ర = ష్ట్ర

TA+SA+NA = త్స్న

KA+KA+JA+II = క్కజ్జ

KA+PA+RA+II = క్కప్ప

THA+ YA + AI = థైయ్

క+ఁ+మ+ఁ = క్కై

కర్ష్య (రూ + ష + య = ర్ష్య)

లక్ష్మయ్య (క + క్ష + మ = క్ష్య)

సంస్కృతి (స + క + ర = స్కృ)

తెలుగు & Latin

దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స. భాషాభిమానము చూడండి.

{{ట్రయాంగిల్ గేలక్స్}}

తెలుగు నిదానంగా చూడండి మూలమైన అణువు అనేది ప్రపంచం గురించి పరీచయిస్తే వివరణలు మరియు భావి కథనాలు రూపంలో రూపొందించే మరియు నిహించే ఒక రంగం. పురాతన శాస్త్రాన్ని సమీప సంబంధా కలిగి ఉంది. నవీన యుగంలో మరియు అనే రెండు పదాలను కొస్తారు అంగ భాషలో ఒకదానికి ఒకటి ఉపయోగించారు. అయితే, అంశం గురించి సూచించడానికి ఇదే విధంగా నేటికి కూడా లేజా రాజకీయ వలె నవీన కూడా ఆధునిక వాడుకలో తరచూ మరియు భౌతిక 10:45 పయపదాలు వలె పరిగణిస్తారు మరియు కనుక ఇది భౌతిక ప్రపంచం మరియు వాటి షయానికి నిలుపుకొనగల సంబంధించి ఆ అధ్యయన రంగాలకు పరిమితం చేయబడింది, రుపరిపూర్ణ గణిత (mathematics) మినహా సూచిస్తారు. భాగంగా చేసిన యొక్క ఈ భావం కెప్లర్ యొక్క గెలీలియో యొక్క మరియు యొక్క వంటి ఉదాహరణల ఆధారంగాయాల పేనడానికి ఒక విభిన్న రంగంగా మారింది. ఈ కాలంలో వలె సూచించడం సాధారణంగా మారింది. శతాబ్ద కాలంలో జరిగిన పరిశీలన అనే పదం ఎక్కువగా భౌతిక రసాయన భూగమరియు జీవలతో సహా సహజ ప్రపంచం యొక్క అనుశాసన అధ్యయనంతో అనుబంధించబడుతుంది. ఈ అయనం మానవ ఆలోచన మరియు సమాజం ఒక భాషా మిగిలిపోయింది, ఈ విషయకయన రంగాలను సామాజిక వలె వర్గీకరించడం పరిష్కరించబడింది. అదే విధంగా, నేడు లాంఛనప్రాయ మరియు అనువర్తిత వంటి యొక్క సాధారణ స్థితికి కింద పలు ఇతర ప్రధాన అనుశాసన అయనాలు మరియు రంగాలు ఉనికిలో పూర్తి చూడండి.

పాడుపు కథలు¹²

జవ్వది రాయంగా,
పునుగు పూయంగా,
మందగిరి పర్యతాలలో నీరు తాగి,
మశాలకు వేసుకొని పడుకుంది.
: దివిటి

Is known by both masculine and feminine names,
And burns up without rain;
Originates from a man and goes into a man,
But no one has been able to guess what it is.
: river

తెలుగు భాషా సాహిత్యంలో పాడుపు కథలకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. వీటి సృష్టి కర్తలు పల్లె ప్రజలే. పండితులకు కూడా వీటిపై ఆసక్తి కలగడం వల్ల పద్యాలలోనూ పాడుపు కథలు ఉన్నాయి. విజ్ఞానం, వినోదం, ఆసక్తి కలిగించే పాడుపు కథలంటే యిషపడుని వారుండరు. ఇది పల్లె ప్రజలకు ఒక వినోదంతో కూడిన ఆట. పాడుపు కథలో చమత్కారం, నిగూఢ భావం యిమిడి ఉండటమే దీనికి కారణం. ఎలాగైనా ఇందులో రహస్యం తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం ఒకవైపు, దీని గుట్టు విప్పి తన తెలివితేటలు నిరూపించుకోవాలనే తపన ఒకవైపు పాడుపు కథల వైపు మనిషి ఆకర్షించబడతాడు.

ఆలోచనా శక్తిని పదును పెట్టే పాడుపు కథలంటే పిల్లలు ఎక్కువ యిషపడుతారు. పిల్లలకు రకరకాల పాడుపు కథలు చేసే వారి మెదడును పదును పెట్టాలి. సాంప్రదాయకంగా వసున్న పాడుపు కథలనే కాకుంటే ఆధునిక కాలానికి సంబంధించిన విషయాలపైన పాడుపు కథలు తయారు చేసే పిల్లల్లో ప్రచారం చేయాలి. పిల్లల చేత వారి సృజనాత్మకత పెంచుటకు కొన్ని పాడుపు కథలు తయారు చేయించాలి.

1 http://telugukiranaalu.blogspot.in/2012/07/blog-post_265.html
2 https://te.wikipedia.org/wiki/పాడుపు_కథలు

కాటుక రంగు, కమలం హంగు, విప్పిన పొంగు, ముడిచిన కుంగు.
(గోడగు)
రెక్కలు లేవు కానీ ఎగురుతుంది.
కాళ్లు లేవు కానీ ముందుకు వెళ్తుంది.
చివరకు మాయమవుతుంది.
(మేఘం)
కదలకుండానే నదిని దాటగలదు?
(వంతెన)
ముందుకూ వెనక్కూ తప్ప పక్కలకు కదలదు.
(తలుపు)
గుడ్డి కింద దాగున్న దొంగకు నాలుగు కాళ్లు.
(టేబుల్)
చెట్టంతా చేదుమయం,
రోగాలకు దివ్య ఔషదం,
పుల్ల చేయు దంతదావనం.
(వేపచెట్టు)
నల్ల కుక్కకు నాలుగు చెవులు?
(లవంగం)
పొట్టలో వేలు, నెత్తి మీద రాయి
(డంగరం)
సన్నని సంభం,
ఎక్కలేరు, దిగలేరు
(సూది)
ఆకాశంలో కెగిరినా పక్షి కాదు,

తోక కలిగిడన్నా మేక కాదు,
తాడు ఉన్నా ఎద్దు కాదు,
(గాలిపటం)
వేసే వేసే జీలకర్రా,
మొలిచే మొలిచే మూలకా కూర,
పూసే పూసే బొండు మల్లే,
వేసే వేసే వింత గెలరా,
కాసే కాసే కామంచీ.
(అరటి)
నల్లని చేనులో తెల్లటి దారి?
(తల్లో పాపిడి)
దూడ అక్కడనే ఉండు,
ఆవు పోతావుండు?
(గుమ్మడికాయ తీగ)
జవ్వది రాయంగా,
పుసుగు పూయింగా,
మందగిరి పర్వతాలలో నీరు తాగి,
మనాలకు వేసుకొని పడుకుంది.
(దివిటి)
రెక్కలు గల మా చక్కని భామలు,
నిక్కముగా అసలెగురలేదు,
నీరంటే అడ్డమే లేదు.
(పడవ)

అగ్గి అగ్గి ఛాయ,
అమ్మ కుంకుమ ఛాయ,
బొగ్గు బొగ్గు ఛాయ,
పోలి ఛాయ కంది పప్పు ఛాయ,
కాలనేమి ఛాయ,
కడసారి తాతయ్య కణతి ఛాయ.

(గురిగింజ)

అమ్మ కడుపున పడ్డాను,
అంతా సుఖాన ఉన్నాను,
నీచే దెబ్బలు తిన్నాను,
నిలువునా ఎండి పోయాను,
నిప్పుల గుండు తొక్కాను,
గుప్పెడు బూడిద అయినాను.

(పిడక)

అడవిలో పుట్టింది,
అడవిలో పెరిగింది,
మా ఇంటికొచ్చింది,
మహాలక్ష్మి లాగుంది.

(గడప)

అడవిలో పుట్టింది,
అడవిలో పెరిగింది,
మా ఇంటికొచ్చింది, తైతక్కలాడింది.

(చల్ల కవ్వం)

అంతులేని చెట్టుకు అరవై కొమ్మలు,
కొమ్మ కొమ్మకు కోటి పువ్వులు,
అన్ని పువ్వుల్లో రెండే కాయలు. ఏమిటవి
(ఆకాశం, చుక్కలు, సూర్యుడు)
బురు బురు మనచును...
రోడ్డు పైన నడచును...
(స్కాటర్)
కురు కురు మనచును...
చెట్టుపైకి ఎగురును...
(కోతి)
తురు తురు మనచును...
అంబరానికిగురును...
(పక్షి)
మీట నొక్కినంతనే...
టక్కుమని వెలుగును...
(బల్బు)
చుట్ల చుట్ల గోడ మీద నూరు నిమ్మపండ్లు పుట్టే,
రాజులంత తలవంచిరి.
(మొక్కజొన్నకంకి)
ఒక చెట్టు,
చెట్టుకు నాలుగు కొమ్మలు,
కొమ్మకు రెండు కాయలు. ఏమిటవి
(సూర్యుడు, చంద్రుడు)

కావాలంటే పెద్ద చేతి చూపిస్తా
సూర్యున్ని చిన్నగా చేస్తా
మంటలు మండిస్తా.

(భూతద్దం)

పన్నెండాకుల చక్రం పదే పదే తిరుగుతుంది.
తిరిగి తిరిగి ఆ రోజున అక్కడికే తిరుగొస్తుంది.

(సంవత్సరాది)

వెలుతురులో నీతోటే ఉంటుంది.
చీకటిలో తప్పించుకు పోతుంది.

(నీడ)

నారూ నీరూ అక్కరలేదు
ఎంత కత్తిరిస్తున్నా ఎదుగుతునే ఉంటుంది.

(జట్టు)

ఇంటింటికి ప్రవహిస్తూ వస్తుంది,
పసులెన్నో చేస్తుంది,
ప్రమోదకారి, ప్రమాదకారి.

(విద్యుత్)